

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาระดับที่รัฐจะต้องจัดให้เยาวชนไทยที่อยู่ในวัยเรียนทุกคน เพื่อให้เขาเหล่านั้นอ่านออก เขียนได้ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งของหลักสูตรประถมศึกษา คือ ให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ และไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ตามควรแก่อัธยาศัย โดยการจัดเนื้อหาสาระให้มีลักษณะเป็นมวลประสบการณ์ตามลักษณะของเนื้อหาที่มี เนื้อหาล้ำยุคถึงกัน 5 กลุ่มประสบการณ์ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบไปด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหาของชีวิต และสังคมโดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมนิสัย ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน เช่น ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน หรืออาจจัดหลายกิจกรรมได้

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกลุ่มประสบการณ์ที่สำคัญกลุ่มหนึ่งในโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง โดยกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาได้เรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นการสร้างเจตคติ ประสบการณ์ ความรู้และทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ และนำไปสู่การทำงานที่ยากขึ้นเป็นลำดับ จนสามารถบรรลุนานในท้องถิ่นของตน อันเป็นการช่วยแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของผู้เรียนแต่ละคน ตลอดจนครอบครัวได้ดีขึ้น เพื่อให้สอดคล้อง

คล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (เอกสารการสอน ชุดวิชาวรรณกรรมประถมศึกษา หน่วยที่ 1-7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525)

กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีนิสัยรักงาน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน และงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่นได้ตามควรแก่วัย
3. มีนิสัยที่ดีในการทำงานและรู้จักพึ่งตนเอง
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงานและกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533)

ธำรง บัวศรี (2521) กล่าวถึงการศึกษาด้านการงานและพื้นฐานอาชีพว่า เป็นการศึกษาที่เตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ ทั้งที่เป็นอาชีพอิสระหรืออาชีพรับจ้างทั้งในส่วนที่ต้องให้ความรู้พื้นฐาน และทักษะอย่างง่าย ๆ ตามความต้องการและความสามารถของผู้เรียน เน้นหนักในด้านปูพื้นฐาน สร้างความสนใจและความสำนึกในความสำคัญของงานอาชีพ รวมทั้งการสร้างทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ

ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพจะนำหลักสูตรไปสู่เป้าหมาย คือ การปลูกฝังนิสัยที่ดี และมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานนั้น กระบวนการเรียนการสอนจะต้องเน้นการปฏิบัติมากกว่าสิ่งอื่น โดยเริ่มตั้งแต่การทำงานเล็กน้อยเป็นต้นไป และเพื่อให้ถึงจุดหมายปลายทางให้ได้ ครูก็ต้องเป็นทั้งผู้นำ คอยให้กำลังใจ เสนอแนะแก่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ถ้าครูไม่ทำ ไม่สอนนักเรียนย่อมจะไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การสอนในกลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพนั้น นอกจากจะเป็นการเปลี่ยน ทัศนคติและสร้างสมนิสัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ครูยังต้องใช้เทคนิคและวิธีหลายอย่างเพื่อให้การสอนบรรลุ เป้าหมาย (สวัสดี นิเทศวิธี, 2520) จึงเป็นเหตุให้ครูในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดทั่ว ๆ ไป มักไม่ใคร่ให้ความสำคัญแก่การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

การใช้หลักสูตรกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพเท่าที่ผ่านมา นั้น ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ สุทธิ ประจักษ์ และ ศิริกุล ไทพิทักษ์ (2525) กล่าวว่า เราคงพูดไม่ได้เต็มปากเต็มคำว่าการศึกษาวិชาการงานและพื้นฐานอาชีพของการศึกษาไทยประสบผลสำเร็จ สาเหตุสำคัญที่การศึกษาทางด้านการงานและพื้นฐานอาชีพล้มลุกคลุกคลานมาตลอดนั้น เกิดจากการศึกษาของไทยเราไม่มีความพร้อมหลาย ๆ ด้าน อาทิเช่น การขาดแคลนครูผู้สอน โรงฝึกปฏิบัติงาน เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ และเจตคติของพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นต้น บิดามารดาหรือผู้ปกครองนั้น มุ่งหวังที่จะปลูกฝังบุตรหลานของตนให้ได้รับการศึกษาสูงสุด เพราะคนไทยส่วนใหญ่ถือว่า การใช้แรงงานเป็นเรื่องข้าทาสบริวาร ไม่ใช่เรื่องของเจ้าคนนายคน (สมพงษ์ พลสมบูรณ์, 2526)

ประยงค์ จินดาวงศ์ (2527) กล่าวถึงปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพในด้านผู้ปกครอง และชุมชนว่าผู้ปกครองยากจนและขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้ปกครองใช้เวลาส่วนใหญ่ทำมาหาเลี้ยงชีพ จึงไม่มีเวลาที่จะเอาใจใส่บุตรหลาน และถือว่าการศึกษาเป็นหน้าที่ของครู การจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพนั้น ต้องใช้วัสดุฝึกงาน และเครื่องมือที่จำเป็นต่าง ๆ ในแต่ละงาน เมื่อผู้ปกครองยากจนก็ไม่สามารถจะหาเงินมาซื้อวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามความต้องการของบุตรหลานได้ ย่อมเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพดังปรากฏอยู่ทั่วไป ไม่ว่าโรงเรียนในเมืองหรือชนบท ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการและลูกจ้างของรัฐบาลก็มุ่งหวังจะให้บุตรหลานของตนเรียนทางด้านวิชาชีพชั้นสูง เช่น มุ่งเรียนเกี่ยวกับกลุ่มทักษะ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูง เพื่อที่จะได้ประกอบอาชีพเป็นแพทย์ วิศวกร อาจารย์ ข้าราชการในหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในแต่ละระดับฐานะทางเศรษฐกิจ ย่อมทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

จากการรายงานสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัด ซึ่งกรมวิชาการได้จัดดำเนินการติดตามผล ได้พบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

1. นักเรียนขาดวัสดุฝึกปฏิบัติ
2. สื่อการสอนไม่เพียงพอ
3. ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ
4. ครูไม่มีความรู้เฉพาะทาง ทำให้ไม่มั่นใจในการสอน
5. การนิเทศ แนะนำ ติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพยังมี

น้อย

6. ผู้บริหารระดับจังหวัด อำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนไม่สนับสนุนและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

7. ครูไม่เข้าใจหลักสูตรและแนวทางในการจัดการเรียนการสอน (กรมวิชาการ, 2528)

จากปัญหาดังกล่าวนี้ มีผลให้บางโรงเรียนในหลายจังหวัดที่เลือกสอนวิชาชีพในกลุ่มประสบการณ์พิเศษต้องเลิกกันไป และต้องสอนภาษาอังกฤษแทนในภาคเรียนต่อมา ที่เป็นเช่นนี้ เพราะปัญหาการขาดแคลนครูที่มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั่นเอง (ภิรมย์ ศรีเพชร, 2527)

ตามสภาพที่เป็นจริง โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดครูที่สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่มาก เนื่องจากครูส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษามาด้านอาชีพโดยตรงและเนื่องจากหลักสูตรได้เปลี่ยนแปลงไป สภาพการใช้ควรให้ตรงกับกระบวนการเรียนการสอนที่เปิดกว้างอยู่จึงทำได้จำกัด (ช่อทิพย์ ธรรมรักษ์, 2529) ถึงแม้ว่าบางจังหวัดจะจัดให้มีการอบรมครูเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้น แต่ก็ยังไม่ช่วยแก้ปัญหาอย่างจริงจัง กระทรวงศึกษาธิการได้มีการ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ตลอดจนประเมินผลการใช้หลักสูตรพบว่า มีปัญหาที่ต้องดำเนินการแก้ไขหลายประการ ปัญหาใหญ่ ๆ ที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไขก่อนคือ ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนและจากรายงานการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษาของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ อ้างถึง ประยงค์ จินดาวงศ์, 2527) พบปัญหาสำคัญ คือ ครูขาดความรู้และทักษะเฉพาะงาน ขาดเจตคติที่ดีต่อการสอน ในโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้ครูสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ แต่ปรากฏว่าครูจะสอนเฉพาะกลุ่มประสบการณ์ที่ครูถนัดมากกว่า กลุ่มประสบการณ์ที่ครูถนัดสอนมากที่สุด คือ กลุ่มทักษะ ส่วนกลุ่มประสบการณ์ที่ครูถนัดน้อยที่สุด คือ กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ต้องการแก้ไขจากหลายฝ่าย และจากงานวิจัยด้านความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จังหวัด ปทุมธานี ครูต้องการการพัฒนาเรียงลำดับดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความรู้และทักษะการสอนตามแผนการสอนงานประดิษฐ์และงานช่าง
2. ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร
3. ด้านความรู้และทักษะการสอนตามแผนการสอนงานเกษตร

ปัญหาเหล่านี้ยังเป็นที่สนใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา จากผลการสัมมนาการพัฒนาหลักสูตรโครงการศึกษาทางงานและอาชีพ ซึ่งองค์การยูเนสโกจัดขึ้นที่กรุงโตเกียวในระหว่างวันที่ 19 กันยายน - 17 ตุลาคม 2520 โดยประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมกับกลุ่มประเทศเอเชีย 11 ประเทศ วัตถุประสงค์เน้นถึงปัญหาและอุปสรรคแต่ละด้านตามสภาพการจัดการเรียนการสอน การงานและพื้นฐานอาชีพแต่ละประเทศ ผลที่สุดทุกประเทศได้ให้ข้อคิดหรือความรู้สึกร่วมกันว่า “จะต้องเชิดชูศักดิ์ศรีการทำงาน” ฉะนั้นจึงให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ และถือว่าต้องจัดการสอนการงานและ พื้นฐานอาชีพให้อยู่ในหลักสูตรสามัญทั้งหมด จากผลการสัมมนาได้มีการสนับสนุนให้แต่ละประเทศได้มีการทำวิจัยในเรื่องการงานและพื้นฐานอาชีพ และองค์การยูเนสโกจะได้ประโยชน์มาก เพราะจะได้แหล่งข้อมูลที่สำคัญจากการเปรียบเทียบในเรื่องสถานภาพและภาคปฏิบัติของการศึกษาแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับ การเรียนการสอนการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนของแต่ละประเทศในภูมิภาคเอเชีย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2520)

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนทั้ง 4 สังกัด คือ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ตามหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นระดับชั้นที่เรียนฝึกปฏิบัติด้านอาชีพกับพื้นฐานความรู้ จะช่วยให้สามารถแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการทำงานและประกอบอาชีพมีมากขึ้น อีกทั้งผู้เรียนทั้งสองระดับชั้นมีความคล้ายกันในด้านวัยและความรู้ นอกจากนี้เนื้อหาส่วนใหญ่มีความต่อเนื่องกัน เนื้อหาบางส่วนเรียนใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก็เพียงพอ ไม่ต้องจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อีก ดังนั้นผู้วิจัย จึงเลือกศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6

ซึ่งสภาพโรงเรียนแต่ละสังกัดมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น อาคารสถานที่ บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพแตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นในการศึกษานี้จะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาคงต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในด้านการจัดการเตรียมการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ของ

โรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัด ได้แก่ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัด ในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของงานวิจัยนี้ ในด้านการเตรียมการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด ได้แก่ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและทบวงมหาวิทยาลัย โดยศึกษาในงานบ้านงานเกษตร ซึ่งเป็นงานบังคับและงานประดิษฐ์ และงานช่างซึ่งเป็นงานเลือก

2. การศึกษานี้เฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2538

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. พฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการสังเกต ถือเป็นกรปฏิบัติงานในสภาพปกติ

2. การจัดสภาพแวดล้อมขณะที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นสภาพจริงในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของครูผู้สอน ซึ่งครอบคลุมการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ในงาน 3 ด้าน คือ งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง

การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งครอบคลุมการจัดห้องฝึกปฏิบัติงาน

การวางแผนการสอน หมายถึง แนวทางในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อนำนักเรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของการศึกษา

การใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ที่เร้าความสนใจของผู้เรียนและเป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

การวัดและประเมินผล หมายถึง การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียนทุกด้าน โดยใช้วิธีการสังเกต แบบทดสอบ การตรวจผลงานและการสัมภาษณ์

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ครูและนักเรียนปฏิบัติต่อกัน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หมายถึง กลุ่มประสบการณ์ที่ 4 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วย 3 งาน คือ งานบ้าน งานเกษตร เป็นงานบังคับ และงานประดิษฐ์และงานช่างเป็นงานเลือก

งานบ้าน หมายถึง งานที่ปลูกฝังนิสัยที่ดี ฝึกให้เด็กมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ภายในบ้าน สามารถทำงานตามขั้นตอนและมีกระบวนการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่และทำงานร่วมกับสมาชิกในครอบครัวได้ รู้จักปรับปรุงการทำงาน เห็นคุณค่าของการทำงานและมีนิสัยรักงาน

งานเกษตร หมายถึง งานที่มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมให้เด็กได้มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตรไปพัฒนาอาชีพของครอบครัวและท้องถิ่น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ตามขั้นตอนและกระบวนการ ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปรับปรุงงานอยู่เสมอ เห็นคุณค่าของการทำงานและมีนิสัยรักงาน

งานประดิษฐ์และงานช่าง หมายถึง งานพื้นฐานที่เกี่ยวกับงานช่าง โดยสามารถนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นของเล่น ของใช้ ของตกแต่งได้เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริมให้รู้จักการใช้เครื่องมือในการทำงานอย่างถูกต้องปลอดภัย ตลอดจนรู้จักเก็บรักษา บำรุงเครื่องมือ เพื่อเป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพต่อไป

ครู หมายถึง ผู้ที่จัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 สังกัด ในกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในกรุงเทพมหานครทั้ง 4 สังกัด คือ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนและทบวงมหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2538

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลจากสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 สังกัด ในกรุงเทพมหานคร
2. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้จัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้มีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย